

Έντυπο Καταγραφής Πληροφοριών και Συγκέντρωσης Εκπαιδευτικού Υλικού για τα Ανοικτά Μαθήματα

Έκδοση: 1.0102, Απρίλιος 2014

ανοικτά μαθήματα
opencourses

Πράξη «Κεντρικό Μητρώο Ελληνικών Ανοικτών Μαθημάτων»

Σύνδεσμος: <http://ocw-project.gunet.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Περιεχόμενα

1. Πληροφορίες και εκπαιδευτικό υλικό Ακαδημαϊκού Μαθήματος.....	3
1.1 Πληροφορίες μαθήματος.....	3
1.2 Πληροφορίες για τις θεματικές ενότητες ή ενότητες διαλέξεων	8
2. Πληροφορίες για το πλαίσιο διάθεσης του μαθήματος.....	10
2.1 Πλαίσιο Διάθεσης: Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης	10
2.2. Πλαίσιο Διάθεσης: Πρόγραμμα Σπουδών	10

1. Πληροφορίες και εκπαιδευτικό υλικό Ακαδημαϊκού Μαθήματος

1.1 Πληροφορίες μαθήματος

Όνομα διδάσκοντος/διδασκόντων (Instructor /s)

Άγγελος Στεργίου

Angelos Stergiou

Τίτλος Μαθήματος (Course title) όπως αναφέρεται στο πρόγραμμα σπουδών (ΠΣ)

Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Social security law

Κωδικός Μαθήματος (Course Code) όπως αναφέρεται στο ΠΣ

ΓΕΕ 11

Επίπεδο μαθήματος/Κύκλος σπουδών (Course level/cycle)

Προπτυχιακό (Undergraduate)/Πρώτος κύκλος σπουδών (First cycle)

Έτος σπουδών (Year of Study)

Έτος: 1 | 2 | 6

Εξάμηνο (Semester)

Εξάμηνο: : 1 | 2 | 4 | 8

Τύπος Μαθήματος (Type of course)

Επιλογής (optional)

Διδακτικές ώρες στο εξάμηνο: 39

Γλώσσα διδασκαλίας (Course language)

Ελληνική

Ομάδα στόχος (Target Group)

Φοιτητές νομικής με ενδιαφέρον για τη θεματική περιοχή της κοινωνικής ασφάλισης.

Πιστωτικές μονάδες (ECTS)

Αριθμός μονάδων: 4

Περιγραφή μαθήματος (Course Overview / Description /Synopsis)

Το μάθημα εξετάζει τη νομική διάσταση του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης. Ειδικότερα, περιλαμβάνει τις εννοιολογικές οριοθετήσεις, την αρχιτεκτονική του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας, τις ιστορικές του διαστάσεις, τα σύγχρονα προβλήματα, τις γενικές αρχές της κοινωνικής ασφάλισης, την υπαγωγή στην ασφάλιση στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τους ασφαλιστικούς κινδύνους, την ασθένεια, τη μητρότητα, την αναπηρία, το εργατικό ατύχημα και την επαγγελματική ασθένεια, το γήρας, το θάνατο, τις συντάξεις γήρατος, αναπηρίας και επιζώντων, την ασφάλιση ανεργίας.

The course examines the legal dimension of the social security (social insurance). In particular there are examined the conceptual delimitations, the architecture of the social security system, its historical dimensions, contemporary issues, the general principles of social insurance, the insurance provided by IKA-ETAM, social risks, sickness, maternity, accidents at work and professional disease, senility, death, old-age, invalidity and survivors' pensions, unemployment insurance.

Περιεχόμενα μαθήματος (Course Contents)

- Το μάθημα περιλαμβάνει: τις εννοιολογικές οριοθετήσεις, την αρχιτεκτονική του συστήματος κοινωνικής ασφάλειας, τις ιστορικές του διαστάσεις, τα σύγχρονα προβλήματα, τις γενικές αρχές της κοινωνικής ασφάλισης, την υπαγωγή στην ασφάλιση στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τους ασφαλιστικούς κινδύνους, την ασθένεια, τη μητρότητα, την αναπηρία, το εργατικό ατύχημα και την επαγγελματική ασθένεια, το γήρας, το θάνατο, τις συντάξεις γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, την ασφάλιση ανεργίας.

Μαθησιακοί στόχοι μαθήματος (Course Objectives/Goals)

- Γνώση του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης και της λειτουργίας του ευρύτερου ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλειας
- Κατανόηση των ασφαλιστικών κινδύνων και των αντίστοιχων παροχών.

Λέξεις κλειδιά (Keywords)

Κοινωνική ασφάλεια, ασφαλιστικοί (κοινωνικοί) κίνδυνοι, κοινωνικοασφαλιστικές παροχές, γενικές αρχές της κοινωνικής ασφάλισης.

Social security, social risks, social security benefits, general principles of social insurance

Ομάδα ανάπτυξης περιεχομένου (Content Development)

Άννα Τσέτουρα

Anna Tsetoura

Τύποι εκπαιδευτικού υλικού (course format)

Διαφάνειες

Προτεινόμενα συγγράμματα

1. Άγγ. Στεργίου/Θ. Σακελλαρόπουλος (επιμ), Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση, εκδ. Μ. Τσακουρίδου - Διόνικος, Αθήνα 2010. Κωδικός Βιβλίου στον ΕΥΔΟΞΟ: 892.
2. Άγγ. Στεργίου, Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης, 2η έκδοση, Σάκκουλα, Αθήνα/Θεσσαλονίκη 2014. Κωδικός Βιβλίου στον ΕΥΔΟΞΟ: Δεν έχει καταχωρηθεί ακόμα.
3. Κ. Κρεμαλής, Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εκδ. Αντ Ν. Σάκκουλα, Αθήνα/Κομοτηνή 1985. Κωδικός Βιβλίου στον ΕΥΔΟΞΟ: 24947.
4. Π. Παπαρρηγοπούλου-Πεχλιβανίδη, Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης, Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2013.

Προαπαιτούμενα (Expected prior knowledge/prerequisites and preparation)

Δεν υπάρχουν.

Επιπλέον συνιστώμενη βιβλιογραφία και υλικό προς μελέτη (Literature and study materials / reading list)

- Βιβλία - κείμενα (Text/books)

- Άγγ. Στεργίου/Θ. Σακελλαρόπουλος (επιμ), Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση, εκδ. Μ. Τσακουρίδου - Διόνικος, Αθήνα 2010. Κωδικός Βιβλίου στον ΕΥΔΟΞΟ: 892.
- Άγγ. Στεργίου, Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης, 2η έκδοση, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα/Θεσσαλονίκη 2014.
- Άγγ. Στεργίου, Αναπηρία, εκδ. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1999.
- Άγγ. Στεργίου, Η συνταγματική κατοχύρωση της κοινωνικής ασφάλισης, εκδ. Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1994.
- Άγγ. Στεργίου, Η προστασία της μητρότητας στο δίκαιο των κοινωνικών ασφαλίσεων, Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1989.
- Δ. Γράβαρης, Η Σχέση Παθητικών και Ενεργητικών Πολιτικών Απασχόλησης στο Εσωτερικό της Συνολικής Κρατικής Παρέμβασης στην Αγορά Εργασίας, Δ. Βενιέρης – Χρ. Παπαθεοδώρου [επιμ], Η Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα, 2003.
- Ειρ.-Ελ. Γαληνού, Κοινωνική ασφάλιση σε: Χ. Χρυσανθάκης (επιμ.), Διαγράμματα Γενικού και Ειδικού Διοικητικού Δικαίου, Νομική βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2013.
- Ι. Σαρμάς, Η συνταγματική και διοικητική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας,

Εξελικτική μελέτη των μεγάλων θεμάτων, Β' έκδοση, Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 1994.

Κ. Κρεμαλής, Δίκαιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Εκδ. Αντ Ν. Σάκκουλα, Αθήνα/Κομοτηνή 1985. Κωδικός Βιβλίου στον ΕΥΔΟΞΟ: 24947.

Κ. Κρεμαλής, Η κοινωνική ασφάλιση των εργαζομένων. Διαμορφωτικές επιδράσεις εργατικού δικαίου, Αθήνα, 1982.

Κ. Κρεμαλής, Δίκαιο της Υγείας, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2011.

Κ. Λαναράς, Νομοθεσία Εργατική και Ασφαλιστική, Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 2014.

Κ. Λαναράς, Η ασφάλιση στο Ι.Κ.Α., Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 2013.

Ξ. Κοντιάδης, Εισαγωγή στην Κοινωνική Διοίκηση και στους Θεσμούς Κοινωνικής Ασφάλειας, εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2008.

Π. Παπαρρηγοπούλου-Πεχλιβανίδη, Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης, Νομική Βιβλιοθήκη, Σάκκουλα, 2013.

Φ. Χατζηδημητρίου-Γ. Ψηλός, Ασφαλιστική Νομοθεσία, έκδ. 2^η, Αθήνα, 1991.

Χρ. Αγαλλόπουλος, Κοινωνικά Ασφάλισης, Αθήναι, 1955.

D. Pieters, Social security: an introduction to the basic principles, 2006.

D. Pieters, The Social Security Systems of the Member States of the European Union, Intersentia, Antwerp-Oxford-New York, 2002.

- Online readings

- Πηγές στο Διαδίκτυο

- <http://www.ika.gr/gr/infopages/general/home.cfm>

- (Γενικές πληροφορίες/Οργανόγραμμα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ)

- <http://www.ika.gr/gr/infopages/asf/home.cfm> (Αρχική σελίδα ΙΚΑ-οδηγός ασφαλισμένου)

- Γενικό έγγραφο ΙΚΑ, Αριθ. Πρωτ. Γ99/1/112, Εγχειρίδιο ανακεφαλαίωσης ασφαλιστικής ιστορίας, αναρτητέο στο διαδίκτυο ΑΔΑ: Β4ΛΨ4691ΩΓ-9ΩΧ, (Μελέτη-σύνταξη και επιμέλεια κειμένων: Χ. Μποζίκη και Κ. Σακιζλή), έκδ. 1^η 2012.

- Άρθρα (Articles)

Άγγ. Στεργίου, Οι περικοπές των συντάξεων υπό το πρίσμα του άρθρου 1 του Π.Π.Π. της ΕΣΔΑ, ΕΔΚΑ (Επιθεώρησης Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης) 2013.

Άγγ. Στεργίου, Η αργή ανάδυση της πατρότητας μέσα από την εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, ΕΕργΔ (Επιθεώρησης Εργατικού Δικαίου) 2013.

Άγγ. Στεργίου, Η αρχή της ισότητας στην κοινωνική ασφάλιση, ΕΔΚΑ 2012.

Άγγ. Στεργίου, Η αρχή της ισότητας στην κοινωνική ασφάλιση, ΕΔΚΑ 2012.

Άγγ. Στεργίου, Οι γενικές αρχές του δικαίου κοινωνικής ασφάλισης, Εφημερίδα Διοικητικού Δικαίου (ΕφημΔΔ) 4/2011.

Άγγ. Στεργίου, Τα κοινωνικά δικαιώματα των αλλοδαπών τρίτων χωρών, ΕφημΔΔ, 2010.

Άγγ. Στεργίου, Η προστασία των κοινωνικοασφαλιστικών δικαιωμάτων ως περιουσιακών, ΔιΔικ 2008.

Α. Μανιτάκης και Άγγ. Στεργίου, Αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Αναδρομική επιβολή εισφορών στα διανεμόμενα κέρδη επιχείρησης, Επιθεώρησης Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΔΚΑ) 1997.

Αντ. Πετρόγλου, Η έννοια της τυπικής ασφαλίσεως και η έκτασις της παρεχόμενης εις αυτήν προστασίας, Επιθεώρησης Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΔΚΑ) 1966.

Αντ. Πετρόγλου, Η παροχή εξαρτημένης εργασίας ως κριτήριο υπαγωγής εις την ασφάλισιν, ΕΔΚΑ 1959.

Α. Παυλόπουλος, Η ισότητα των φύλων στην κοινωνική ασφάλιση και η επεκτατική εφαρμογή της ευνοϊκότερης ρύθμισης, ΤοΣ (Το Σύνταγμα) 2011.

Α. Δημητρόπουλος, Κοινωνικός ανθρωπισμός και ανθρώπινα δικαιώματα, ΝοΒ (Νομικό Βήμα) 1980.

Α. Τομαράς - Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Αποκλείεται η μετά πάροδο μακρού χρόνου αναζητήσις ασφαλιστικών παροχών ληφθεισών καλοπίστως, Επιθεώρησις Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισεως (ΕΔΚΑ), 1965.

Γ. Ψηλός, Απασχόληση συνταξιούχων, ΔΕΝ 2011.

Ε. Καραθανασοπούλος, Η εξέλιξη της νομολογίας του Ελεγκτικού Συνεδρίου ως προς την εφαρμογή της αρχής της ισότητας των δύο φύλων, ΕΔΚΑ (Επιθεώρησις Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισεως) 2010.

Ό. Αγγελοπούλου, Ασφάλιση ανεργίας και αποκατάσταση απώλειας μισθού, ΕΕργΔ (Επιθεώρησις Εργατικού Δικαίου) 2014.

Ό. Αγγελοπούλου, Η αξία της συγκριτικής προσέγγισης για τη μεταρρύθμιση του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, ΕΔΚΑ (Επιθεώρησις Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισεως) 2008.

Στ. Κτιστάκη, Η επίδραση της οικονομικής κρίσης στα κοινωνικά δικαιώματα, ΕΔΚΑ (Επιθεώρησις Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισεως) 2012.

Συνηγόρος του Πολίτη, Παροχές ανεργίας: δικαιώματα των ανέργων και λειτουργία των υπηρεσιών του ΟΑΕΔ, Συνοπτική παρουσίαση της ειδικής έκθεσης του Συνηγόρου του Πολίτη-Ιούνιος 2007, ΕΔΚΑ (Επιθεώρησις Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισεως) 2007.

Χ. Χριστοφοράτου, Βασικά χαρακτηριστικά επιδότησης ανέργων μετά τον ν. 1545/1985 «για το ΕΣΠΑ», ΕΔΚΑ (Επιθεώρησις Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισεως) 1986.

1.2 Πληροφορίες για τις θεματικές ενότητες ή ενότητες διαλέξεων

Αριθμός Θεματικών Ενότητων

5

Τίτλοι Θεματικών Ενότητων

Ενότητα 1^η: Κοινωνική ασφάλεια.
Ενότητα 2^η: Αρχές και κανόνες κοινωνικής ασφάλισης.
Ενότητα 3^η: Ασφαλιστικοί κίνδυνοι και παροχές.
Ενότητα 4^η: Ασφάλιση ανεργίας.
Ενότητα 5^η: ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Αναλυτική περιγραφή ενότητων

Ενότητα 1^η: Περιγραφή της έννοιας της κοινωνικής ασφάλειας, παρουσίαση και ανάλυση των θεσμών που περιλαμβάνει η κοινωνική ασφάλεια, εξέταση του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλειας.

Ενότητα 2^η: Παρουσίαση και ανάλυση των αρχών και των κανόνων που εφαρμόζονται στο δίκαιο κοινωνικής ασφάλισης, αποτύπωση των νομολογιακών θέσεων των ελληνικών δικαστηρίων

Ενότητα 3^η: Καταγραφή και επεξήγηση των κύριων ασφαλιστικών κινδύνων, καθώς και των αντίστοιχων ασφαλιστικών παροχών, εξαιρουμένης της ανεργίας, παρουσίαση των σχετικών νομικών ρυθμίσεων και των ερμηνευτικών προσεγγίσεων της νομολογίας.

Ενότητα 4^η: Περιγραφή της ανεργίας ως ασφαλιστικού κινδύνου, παρουσίαση των προσώπων που υπάγονται στην ασφάλιση ανεργίας και των παροχών ανεργίας.

Ενότητα 5^η: Περιγραφή του κυριότερου ασφαλιστικού οργανισμού στη χώρα μας, παρουσίαση των κλάδων ασφάλισης που περιλαμβάνει και των προσώπων που υπάγονται στην ασφάλιση ΙΚΑ, επεξήγηση του νομικού πλαισίου.

Λέξεις – κλειδιά ανά ενότητα

Ενότητα 1^η: κοινωνική ασφάλιση, κοινωνική πρόνοια, κοινωνικές παροχές μη ανταποδοτικού χαρακτήρα, ελληνικό σύστημα κοινωνικής ασφάλειας.
Ενότητα 2^η: το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση, αρχή του κοινωνικού κράτους, αρχή της ισότητας, Σύνταγμα, Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης.
Ενότητα 3^η: ασθένεια, μητρότητα, αναπηρία, εργατικό ατύχημα-επαγγελματική ασθένεια, γήρας, θάνατος.
Ενότητα 4^η: ιδιότητα ανέργου, νέοι άνεργοι, μακροχρόνια άνεργοι, ΟΑΕΔ.
Ενότητα 5^η: ασφαλιστική κάλυψη ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, υποχρεωτικά ασφαλιζόμενα πρόσωπα, εξαιρούμενα πρόσωπα.

Άδεια χρήσης Creative Commons (CC): [Αναφορά Δημιουργού - Παρόμοια Διανομή 4.0 Διεθνές \(CC BY-SA 4.0\)](#)

2. Πληροφορίες για το πλαίσιο διάθεσης του μαθήματος

2.1 Πλαίσιο Διάθεσης: Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Ίδρυμα:

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Aristotle University of Thessaloniki

2.2.Πλαίσιο Διάθεσης: Πρόγραμμα Σπουδών

Τίτλος τμήματος:

Γεωπονίας

School of Agriculture

Τομέας:

Φυτών Μεγάλης Καλλιέργειας και Οικολογίας
(Εργαστήριο Γεωργίας)

Department of Field Crops and Ecology

Τίτλος προγράμματος σπουδών

Στην ελληνική γλώσσα. Υποχρεωτικό.

Στην αγγλική γλώσσα. Υποχρεωτικό.

Μαθησιακά αποτελέσματα (Key learning outcomes)

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν:

- 1) Γνώσεις σχετικά με τις αποφάσεις που θα πρέπει να ληφθούν κατά τον σχεδιασμό και την εγκατάσταση ενός πειράματος.
- 2) Γνώσεις σχετικά με τις επιλογές και δυνατότητες που έχουν σχετικά με τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων.
- 3) Πρακτικές ικανότητες και δεξιότητες στην πραγματοποίηση των στατιστικών αναλύσεων.

4) Κριτική σκέψη σχετικά με τη βιολογική σημαντικότητα και ερμηνεία των αποτελεσμάτων της στατιστικής ανάλυσης.

5) Ικανότητα για παρουσίαση των αποτελεσμάτων του πειράματος σε μορφή κατάλληλη για τη διάχυση των αποτελεσμάτων στην επιστημονική κοινότητα.

Επίπεδο Προγράμματος Σπουδών

Μεταπτυχιακό (Graduate) / Δεύτερος κύκλος (Second cycle)

Ομάδα στόχος

Οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Γεωπονίας

Graduate Students of School of Agriculture